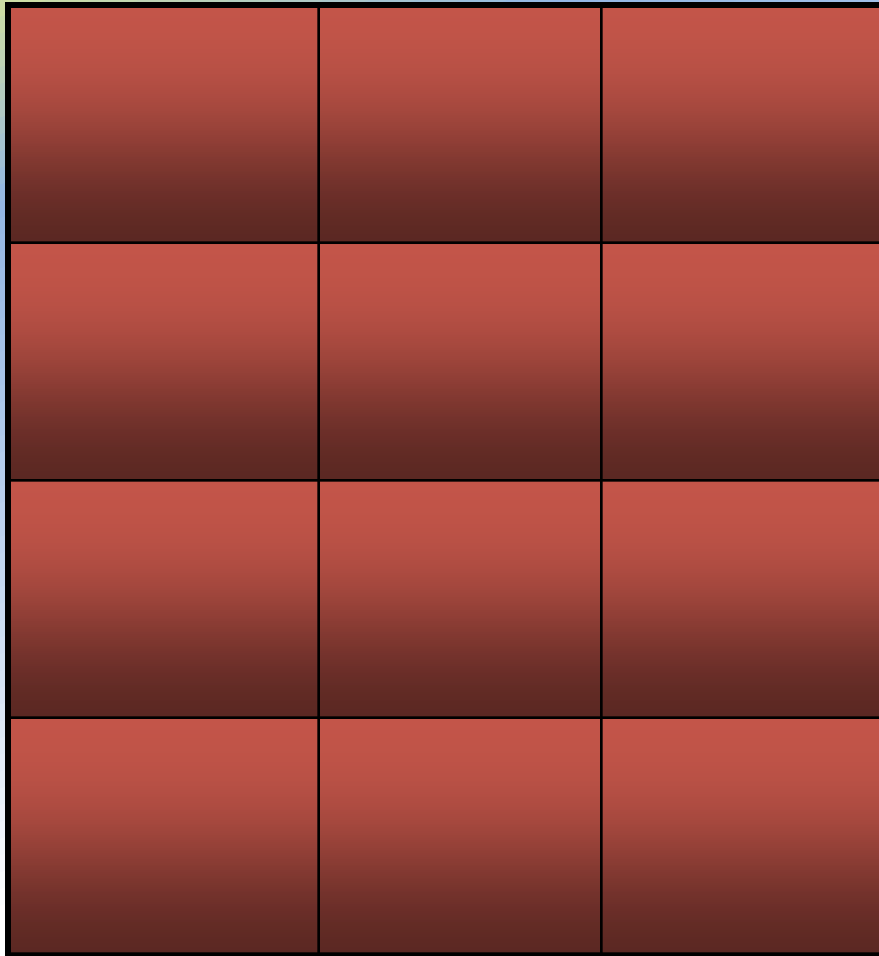

**Racionálne čísla
= Zlomky**

Rád sa určite rozdelíš s kamarátmi

- Na návštevu Ti prišli dvaja kamaráti.
- Priniesli Ti čokoládu, ako sa s nimi rozdelíš?

Zlomok

je **zápis čísla** vyjadrený **ako podiel dvoch** celých čísel, pričom znamienko delenia je nahradené **zlomkovou čiarou**

$$3:5 = \frac{3}{5}$$

$$\frac{a}{b}$$

A diagram showing a fraction $\frac{a}{b}$. A green arrow points from the numerator 'a' to the top box. A black arrow points from the fraction bar to the middle box. A blue arrow points from the denominator 'b' to the bottom box.

Čitateľ - predstavuje množstvo častí ktoré „zoberieme“, z celku

zlomková čiara

Menovateľ - predstavuje počet všetkých častí, na ktoré je rozdelený jeden celok

Aby mal zlomok zmysel, musí platiť $b \neq 0$

!!!

Prečítaj zlomky

$$\frac{13}{8}$$

$$\frac{1}{2}$$

$$\frac{13}{100}$$

$$\frac{5}{10}$$

$$\frac{5}{1}$$

$$\frac{7}{15}$$

$$\frac{9}{5}$$

$$\frac{15}{3}$$

$$\frac{1}{1000}$$

Zapíš v tvare zlomku

- jedna pätina

 $\frac{1}{5}$

- štyri desatiny

 $\frac{4}{10}$

- desať tretín

 $\frac{10}{3}$

- päť osmín

 $\frac{5}{8}$

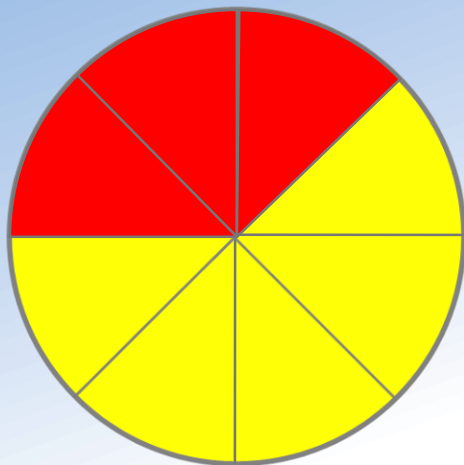
- jedna polovica

 $\frac{1}{2}$

- jedna stotina

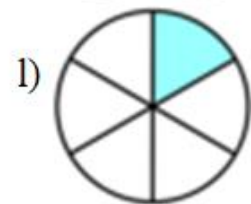
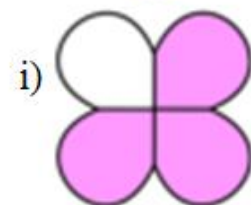
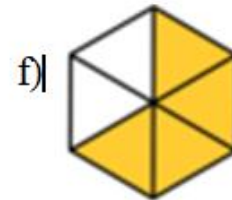
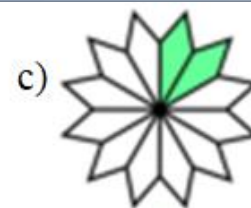
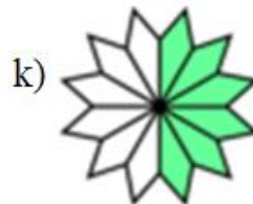
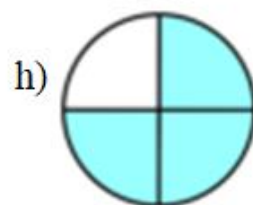
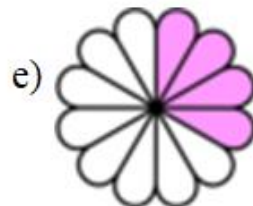
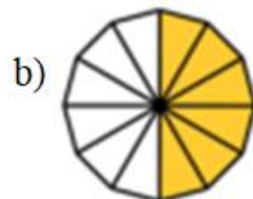
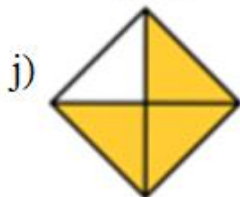
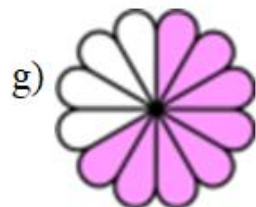
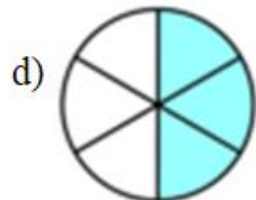
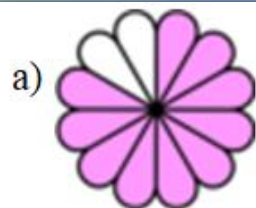
 $\frac{1}{100}$

Napr. Tortu máme rozdeliť na 8 časti.
Janko z toho zjedol 3 časti. Ako to
zapišeme zlomkom ???

$$\frac{3}{8}$$

Zapíš zlomkom, aká časť útvaru je
zamalovaná

- Každé prirodzené číslo vieme napísať vo forme zlomku

$$5 = \frac{5}{1}$$

$$7 = \frac{7}{1}$$

$$5 = \frac{25}{5}$$

- Zlomky, ktorých menovateľ je 10, 100, 1000.... nazývame desatinné zlomky a zapisujeme ich v desatinnom tvare

$$\frac{1}{10} = 0,1$$

$$\frac{1}{100} = 0,01$$

$$\frac{1}{1000} = 0,001$$

- Ak čitateľ je väčší ako menovateľ, tak hodnota zlomku je väčšia ako 1

$$\frac{6}{5} = 6:5 = 1,2$$

- Ak čitateľ je menší ako menovateľ, tak hodnota zlomku je menšia ako 1

$$\frac{5}{6} = 5:6 = 0,8$$

- Ak čitateľ aj menovateľ sa rovnajú, potom hodnota zlomku je 1

$$\frac{6}{6} = 6:6 = 1$$